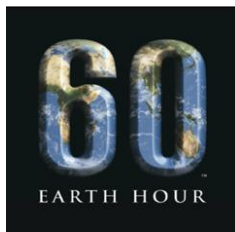

KAMPANJEMIDLER 2011 - forbruksmønster og avfall

Stavanger kommune har i 2011 gjennomført og deltatt i en del lokale og nasjonale kampanjer knyttet til miljø. Under følger en beskrivelse av disse kampanjene og resultatet av dem. Det følger en kort redegjørelse for hva midlene er nyttet til inkl kostnadene knyttet til hvert enkelt arrangement.

23 vedlegg.

Earth Hour 26. mars

Stavanger kommune vedtok tidlig i 2011 å benytte mest mulig egne ressurser til markering av Earth Hour 2011. Etter et internt planleggingsmøte i februar, ble eksterne samarbeidspartnere kontaktet.

Kommunen samarbeidet med Lyse Energi og slukket gatebelysning i Våland bydel, samt i Byparken. I tillegg ble alt lys slukket i kommunens egne bygg og anlegg, som skoler, barnehager og idrettsanlegg.

Kommunens nettsider hadde Earth Hour på den såkalte «kampanjeplassen» og oppfordret til å slukke lyset.

Vi sendte også ut oppfordringer til kommunens innbyggere og næringsliv om å delta.

Vi brukte WWFs informasjonsmateriell som var tilgjengelig på [kampanjens egne nettsider](#).

Stavanger kommune var tidlig i kontakt med politiet for å få godkjenning for våre planer for slukking. Politiet var positive til slukkingen kommunen foreslo, selv om gatebelysningen i en hel bydel ble slukket denne timen.

Brannvesen og ambulanse fikk melding om våre slukkeplaner, for å være forberedt på mørklagte områder ved ev. uttrykning.

Pressen dekket Earth Hour i Stavanger både før og etter selve markeringen. Se vedlegg 1-3.

I følge Lyse Energi forbrukte Stavanger kommunes innbyggere 19MW mindre lørdag 26. mars enn lørdagen før.

Kostnader:

<u>Slukking, Lyse Energi</u>	10.625,-
------------------------------	-----------------

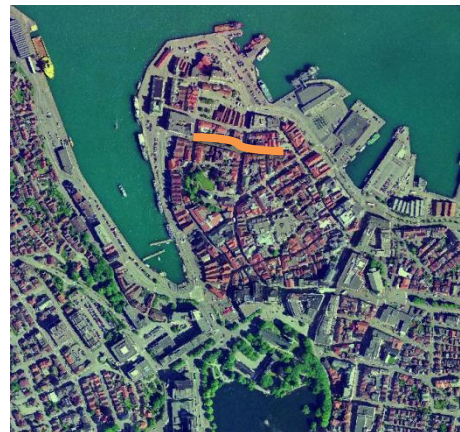
Den internasjonale Fairtrade-dagen 14. Mai

Dagen ble markert i Østervåg som tidligere år. Stavanger kommune samarbeider med Fair Play Design, Grønn Hverdag, Mai Jazz og virksomheter i nærheten.

Arrangementet holdes hvert år i Stavanger mest fargerike gate, Øvre Holmegate, hvor både næringslivet og bygningene er mer fargerike enn ellers i byen.

Se vedlegg 4 for programmet for arrangementet.

Stavanger kommune stiller telt til rådighet for frivillige og organisasjoner som ønsker å informere eller selge sine varer, men det er absolutt plass til flere.

Til neste år ønsker vi å få med flere organisasjoner, virksomheter og frivillige som arbeider med rettferdig handel på ulike områder.

For eksempel har Stavanger Kaffebrenneri alltid stilt opp med gratis Fairtrade-merket kaffe til dette arrangementet. Det hadde vært kjekt om bedriften også kunne presentert seg selv og sine produkter.

Rogalands Avis dekket arrangementet med en flott artikkel i avisen mandag 16. mai.
Se vedlegg 5.

Kostnader:

Teltleie, PS Selskapsutleie AS	6.812,50
Trykking av program, Allkopi	2.788,10
Honorar, MaiJazz	8.075,-
Fairtrade-merkede roder til appellholdere, musikere etc.	570,-
Vaffelrøre, Jakobs bakeri	1.174,09
Fairtrade-merkede bananer, Håpet økologiske	451,50
Sum	19.871,19

Klimameteret; offisiell markering 1.juni

Stavanger kommune har gjennom Interreg-prosjektet ANSWER, (A North Sea Way to Energy-Efficient Regions) utviklet Klimameteret.

Se prosjektets egen nettside for mer informasjon, www.answerproject.eu.

Verktøyet viser utslipp av CO2 fra veitrafikk og bygningsmasse (strøm-, olje- og gassforbruk) i nåtid og har vært i drift i Stavanger sentrum fra mai 2011.

Klimameteret informerer også om hva hver enkelt kan gjøre for å leve mer miljøvennlig. Stavanger kommune bruker også verktøyet til å informere om ulike arrangementer i byen.

Ved lanseringen 1. juni var nærings- og handelsminister Trond Giske på besøk i Stavanger. Han fikk da en kort innføring i verktøyet oppbygging og formål.

Flere medier hadde oppslag om verktøyet ved lansering, se vedlegg 18-22.

Lanseringen av Klimameteret var lagt til samme dag som Grønn Hverdag i Stavanger markerte sitt 20-års jubileum.

Flere politikere deltok på en sykkelrundtur i Stavanger, med stopp hos Stavanger kommune, Næringsforeningen i Stavanger-regionen ved Sykkelløftet og til Klimameteret.

Ingen direkte kostnader i forbindelse med lansering av Klimameteret.

Verdens miljøverndag 5. Juni

Dagen ble markert lørdag 4. juni i samarbeid med blant andre Grønn Hverdags Folkefrokost, Rachel Carson prisen, Rogaland El-bilforening, Naturvernforbundet, FN Sambandet m.fl.

Grønn Hverdag har siden 2005 arrangert gratis folkefrokost i Stavanger sentrum. Tidligere ble arrangementet holdt på høsten. Fra 2010 har frokosten vært lagt til samme helg som Verdens miljøverndag arrangeres i Stavanger sentrum.

Stavanger kommune, ved miljøseksjonen, har de siste årene stått som koordinator for arrangementene under Verdens miljøverndag i Stavanger.

Stavanger kommune ordner med arealtillatelse og leie av telt for dem som har behov for det. Tidlig på året inviteres organisasjoner og bedrifter med på planleggingsmøter hvor hver enkelts ideer og planer legges frem. Resultatet er flotte dager med et mylder av ulike aktiviteter.

I år deltok i tillegg til Stavanger kommune, Grønn Hverdag og Rachel Carson-prisen også Øko-løftprosjektet, Rogaland Landbruksselskap, Oikos – Økologisk Norge, Natur og ungdom, Ullandhaug økologiske gård, FN-sambandet, Naturvernforbundet, Stavanger Friluftssenter, Rogaland El-bil forening, Fremtiden i våre hender, Arkeologisk museum og SF Kino.

Nye samarbeidsområder oppstår og det er tydelig av mindre organisasjoner lettere deltar på slike arrangementer når alt det praktiske legges til rette.

Program for både lørdag 4. juni og søndag 5. juni finnes i vedlegg 6.

Rachel Carson-prisen er en miljøpris som skal tildeles en kvinne for hennes miljøengasjement, og den deles ut i Stavanger hvert annet år.

I 2011 ble prisen tildelt Marilyn Mehlmann fra Global Action Plan International.

Prisen er oppkalt etter marinbiologen Rachel Carson (1907 – 1964) for å minnes hennes modige innsats for å advare mot bruk av kjemiske insektmidler og deres skader på balansen i naturen, samt hennes epokegjørende bok ”Silent Spring” (1962).

Les mer på prisens egne nettsider, www.rachelcarsonprisen.no.

Arrangementet ble omtalt i lokalpressen.
Se avisartiklene i vedlegg 7 og 8.

Flere av samarbeidspartnerne var på ettermiddagssendingen til NRK Rogaland fredag 3. juni.

Kostnader:

Teltleie, PS Selskapsutleie AS	4.750,-
Frukt, Håpet økologiske	1.265,50
Trykking av plakater og program, Gunnarshaug Trykkeri AS	4.731,25
Avisannonse, Stavanger Aftenblad	5.452,25
Sum	16.199,00

Miljøsertifisering av administrasjonsbyggene i sentrum

Miljøfyrtårnfest 24.juni

Stavanger kommunes fire administrasjonsbygg i Stavanger sentrum ble sertifisert til Miljøfyrtårn i mai 2011.

Prosessen har vært lang og mye godt arbeid er nå lagt for det videre miljøarbeidet i kommunen. Rådhuset var først ut med sertifiseringsarbeidet allerede i 2009, og banet nok litt vei for de andre tre administrasjonsbyggene.

En del av kravene til Miljøfyrtårn oppfylles sentralt fra ulike avdelinger som styrer alle kommunale virksomheter, som innkjøp, eiendom, energi og avfall.

Miljøseksjonen tok rollen som formidler av disse kravene til de sentrale avdelingene, slik at arbeidet for de kommunale virksomhetene ellers skulle bli enklest mulig.

Også i oppfølgingsarbeidet er det miljøseksjonen som har påtatt seg rollen som formidler av f.eks. sentrale data til den årlige miljørapporten Miljøfyrtårn krever utfyllt.

Flere av administrasjonsavdelingene har gjort tiltak på avfallssiden og fjernet avfallsbøtter fra kontorene. Kun papiravfall kastes per i dag på den enkeltes kontor. Alt annet avfall kastes på felles «miljøstasjoner» i etasjene.

For å feire arbeidet som er gjort, markerte vi miljøsertifiseringen fredag 24. juni.

Kommunens parkeringsplass i Stavanger sentrum ble stengt og alle kommunens ansatte var invitert til markeringen.

I tillegg til høytidelig overrekkelse av sertifikatene av ordfører Leif Johan Sevland, var fotograferings- og filmseansen sentral.

Alle de fremmøtte dannet «Stavanger» på den stengte parkeringsplassen, som et symbol på at hver enkelts innsats er nødvendig for å gjøre Stavanger kommune til en god og miljøvennlig by å bo og jobbe i.

Natur og Ungdom hjalp til med oppmåling og logistikk i forkant av arrangementet. En nystartet ungdomsbedrift ble engasjert til å lage en filmsnutt egnet for internett.

Se filmen på «**people make stavanger**» www.youtube.com

People make Stavanger! 250 employees of the municipal of Stavanger, Norway, emptied a parking lot and had some fun a couple of minutes one Friday in June 2011.

Lastet opp av Stavangerkommune 13. okt. 2011

Kostnader:

Frukt til utdeling, Coop	721,50
T-skjorter FB	11 270,00
Piggsvin forlag, film	7 500,00
Banner	13 320,00
Opphengsline til banner	340,00
Lydrigg	900,00
Sum	34051,50

Mobilitetsuken 16.-22.9

I Stavanger-regionen er det den regionale Reisevanegruppen som har ansvaret for markeringen av Den europeiske mobilitetsuken.

Gruppen består av representanter fra Stavanger kommune, Sandnes kommune, Rogaland Fylkeskommune, Kolumbus, NSB, Grønn Hverdag og Trygg trafikk.

Hovedarrangementet knyttet til Mobilitetsuken i Stavanger i år var arrangementet Bilfri søndag 4. september (se egen rapport). Vi hadde derfor ikke noe arrangement lørdagen i Mobilitetsuken.

Reisevanegruppen fikk utarbeidet både bussplakater og såkalt «boards» til busskurene i regionen som kom opp i forkant av Mobilitetsuken. Se vedlegg 10 og 11.

I år ble uken markert med ulike tema hver dag.
(se vedlegg 9)

Fredag 16.9 – Beintøft, gå til skolen konkurransen for 1.-4. klassinger i Rogaland. Oppstart av Mobilitetsuken markeres ved Aspervika skole i Sandnes.

Mandag 19.9 – Arbeidsreiser. Bedriftsbesøk ved Stavanger Universitetssykehus. Informasjon om alternativene til bilen. Kolumbus, Bybanekontoret, Trygg trafikk og kommunene Stavanger og Sandnes deltok sammen med sykehusets egen sykkelgruppe.

Tirsdag 20.9 – Sykkel.

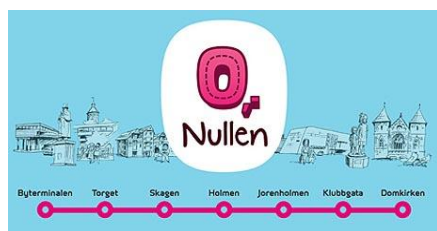
Premiering av syklende ved Grannes.

Sykkelloftet er et samarbeid mellom Næringsforeningen i Stavangerregionen og kommunene.

Hensikten er å motivere arbeidstakere i bedriftene i regionen til å sykle til jobb minst en dag i uken, slik at andelen jobbreiser på sykkel kommer opp i ca 20 prosent.

www.sykkelloftet.no

Onsdag 21.9 – Kollektivt. Fokus på gratisbussen Nulken. Gassdrevet gratisbuss i Stavanger sentrum. Passasjertall siste måned ble presentert. Utdeling av artikler til passasjerer.

Torsdag 22.9 – Internasjonal bilfri dag.

Belønne busspassasjerer.

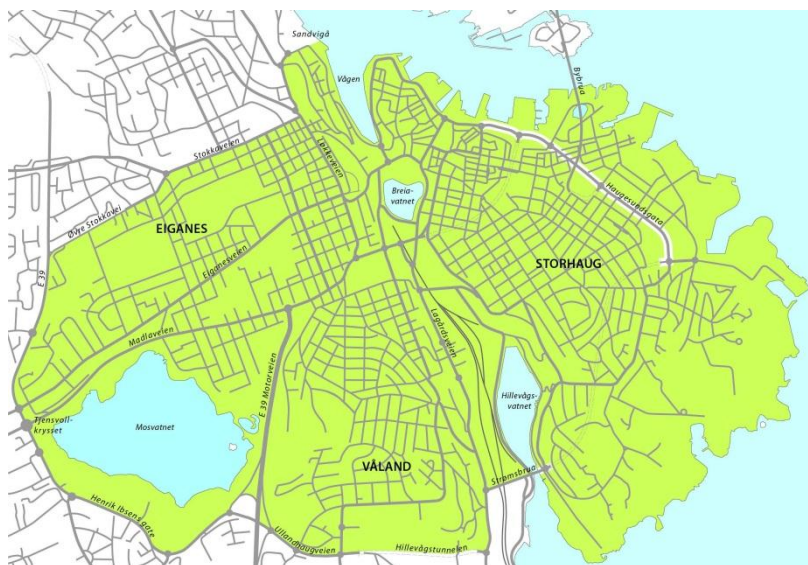
Kolumbus lanserer kampanjen ”Verv en venn, vinn en Ipad”.

Pressen var invitert til flere av markeringene våre gjennom Mobilitetsuken, men andre saker fikk høyere prioritet. Bilfri søndag fikk størst interesse og pressen hadde flere oppslag relatert til dette arrangementet, både på forhånd og etterpå. Stavanger Aftenblad presenterte likevel passasjertallene på gratisbussen «Nulken» (se vedlegg 12).

Kostnader, Mobilitetsuken:

Flybilletter Stavanger-Oslo, forberedelsesmøte i regi av Statens vegvesen	3.864,40
Flytoget, 2 personer tur/retur Gardemoen-Oslo	680,00
Sum	4.544,40

Bilfri søndag 4.sept (se egen rapport)

10. juni reiste to representanter fra Stavanger kommune til Oslo for å delta på informasjonsmøte om årets Mobilitetsuke.

Der presenterte våre planer for Bilfri søndag og kommunens satsing på mobilitetsplaner og et bilfritt sentrum.

Et stort område av byen ble stengt for biltrafikk, mens andre var såkalt «anbefalt bilfri».

Stabsfunksjonærene hadde t-skjorter med Framtidens byers logo.

Når det gjelder Bilfri søndag var pressedekningen stor, særlig etter arrangementet. Fokus var da hovedsakelig på sinte bilister (se vedlegg 13-17).

MD gav eget tilsagn på kr 200 000 til gjennomføring av arrangementet.

Matkurs i regi av Unge kokker

«Helt rått» og «Wok og småretter»

Stavanger 26.-29.9.2011

Unge kokker, med tilhold i Trondheim, arrangerer matkurs for ungdom over hele landet, i samarbeid med kokker som reiser rundt.

Du kan lese mer om Unge kokker på deres hjemmeside, www.ungekokker.no.

Unge kokker får støtte fra Miljøverndepartementet til kurs i alle Framtidens byer. De tilbød derfor også å holde kurs i Stavanger, noe som passet godt inn i arbeidet i prosjektet Øko-økning på Nord-Jæren.

Kursene er rettet mot ungdom i alderen 14-19 år, og totalt 100 ungdommer kunne få delta – 76 via skolene sine, fordelt på 6 todagers kurs, og 24 på et helgekurs, åpent for alle, men da med en egenandel på 500 kroner. Framtidens Byer i Stavanger påtok seg restfinansieringen, slik at deltakelse på skolekurs kunne bli gratis.

Alle ungdomsskolene i Stavanger ble forespurt om de var interessert i skolekursene, med den forpliktelse at deltakerne skulle formidle sin nye kunnskap til medelevene i Mat og helse-faget, og at læreren skulle undervise om økologisk mat.

Fem skoler meldte seg på, og 50 plasser ble fordelt forholdsmessig på dem. I tillegg var 25 plasser satt av til elever på Restaurant- og matfag på Godalen videregående skole.

Kursene i regi av Unge kokker ble holdt mellom 26. september og 2. oktober – to skolekurs i Wok og småretter på Gosen ungdomsskole, og fire skolekurs og to «private» helgekurs i Rawfood på Godalen videregående skole.

Ungdomsskolelærerne har rapportert tilbake om meget fornøyde elever, og de har satt av tid til formidling og utprøving av oppskriftene i Mat og helse-timene. Skolene har også fått tilbud om foredrag på personalmøte om økologisk mat, noe én skole har benyttet seg av.

Kurslederne fortalte om et stort engasjement på skolekursene.

I andre kommuner hadde de opplevd at alle elever fra én skole ble sendt på kurs, med meget varierende interesse, mens disse håndplukkede elevene var usedvanlig positive. Det kunne prosjektleder for Økoøkning også registrere, da hun var på besøk på alle kursene.

Kursene for «privat» ungdom ble også fulltegnet, og fikk et fint oppslag i Rogalands Avis.

Se vedlegg 23.

Godalen vg skole samarbeider med Øko-økning-prosjektet, og elevene har fått mye økologi-opplæring gjennom hele 2011.

I høst har denne skolen begynt å produsere økologiske måltider til 250 elever ved skolefritidsordningen på Våland skole.

Kokkeelevene leverer varm lunsj til SFO-elevne én dag hver 2. uke.

Unge kokker hadde også workshops på Gladmat-festivalen i juli.

Det ble i tillegg delt ut invitasjoner til høstens kurs, og solgt smoothies og sunn sjokolade.

Opptil 500 tilskuere besøkte standen.

Kostnader:

Dekning av egenandel à kr 500

12 000 kr

Grønt flagg på skolene; 9.desember

Alle skolene i Stavanger kommune er i dag registrert hos FEE, ansvarlig for Grønt Flagg-ordningen i Norge.

Alle får det grønne flagget i løpet av skoleåret 2011/12.

Dette skal markeres med et arrangement ved Kannik skole 9. desember.

Alle skolene inviteres til å være med og feire hverandre og alt det gode arbeidet som er gjort.

Program for dagen:

11.30-11.45	Oppmøte, representanter fra skolene
12.00	Åpning og velkommen ved Sten Endresen, Kannik skole
12.05	Hilsen fra direktør Oppvekst og levkår Per Haarr
12.10	Hilsen fra direktør Bymiljø og utbygging, Leidulf Skjørestad
12.15	Musikk fra Kannik Rock Project
12.35	Tale v/varaordfører Bjørg Tysdal Moe
12.45	Varaordfører overrekker ett klasesett av boken «Grønne barn» til hver skole
13.00	Kvaleberg skole forteller om sitt Grønt flagg-arbeid
13.15	Tasta skole leder an med sang (miljøtema). Allsang på refreng.
13.30	Slutt

Kostnader:

Bussutgifter for elever som skal opptre (T/R Tasta – sentrum, 32 personer)	900,-
Fairtrade-merkede blomster til talere etc.	1 500,-
42 klasesett «Grønne barn»	112 500,-
Sum	114 500,-

Regnskap

REGNSKAP kampanjemidler forbruksmønster og avfall 2011

earth hour	10625	
fairtrade	19871,19	
miljøverndagen	16199	
grønt flagg	114500	
mobilitetsuken	4544,4	
ungekokker	12000	
miljøfyrtårnfesten	34051,5	
sum	211791,09	211 791
tildelt støtte		100 000
egeninnsats		110 891